

Пропозиції

Міністерства освіти і науки України

до проєкту Закону України

«Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених»

(реєстр. № 10218 від 06.11.2021, Кабінет Міністрів України)

(перше читання)

Міністерство освіти і науки України є розробником цього законопроєкту.

Прийняття зазначеного законопроєкту обґрунтовано необхідністю створення умов та правил забезпечення діяльності суб'єктів дослідницької інфраструктури, удосконалення норм, які стосуються наукової діяльності молодих вчених, виокремлення понять «постдокторант», «постдокторальні наукові дослідження», «постдокторантура», уточнення повноважень Рад молодих вчених та розширення можливостей надання грантової підтримки Національним фондом досліджень України за напрямом підтримки програм навчання в аспірантурі (ад'юнктурі), докторантурі, інтернатурі, резидентурі.

Протягом тривалого часу в Україні спостерігається тенденція негативних кількісних та якісних змін науково-кадрового потенціалу. У досить складному становищі знаходяться молоді вчені, які, маючи найбільший потенціал для наукової творчості, часто залишають або сферу діяльності, або країну назавжди, що обумовлено недостатньою за обсягами державною підтримкою їх наукової діяльності, а також невеликим охопленням такою підтримкою молодих вчених.

Державна фінансова підтримка діяльності молодих вчених на даний час надається окремим молодим вченим або групам молодих вчених у вигляді грантів, премій та стипендій на конкурсній основі для виконання наукових проєктів. Мінімально до підтримки молодих вчених залучені кошти нового інструменту державної фінансової підтримки – грантові кошти Національного фонду досліджень України і лише за двома напрямами грантової підтримки, що потребує внесення відповідних змін до законодавства.

Одним із видів підтримки наукової діяльності молодих дослідників в інших країнах світу є програми постдокторальних досліджень. Наразі такий вид підтримки наукової діяльності отримав розвиток лише у Національній академії наук України. У 2020 році постановою Президії Національної академії наук України була затверджена програма постдокторальних

МОН № 1/203-П-23 від 15.11.2023

Підписав: Лісовий Оксен Васильович

Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000ED323600C71DB500

Дійсний: з 22.03.2023 0:00:00 по 21.03.2025 23:59:59

ь вчених, які нещодавно

отримали ступінь PhD, і проведенню ними постдокторальних досліджень на високому рівні.

Законодавче визначення термінів «постдокторальні наукові дослідження», «постдокторант» та «постдокторантура» наразі відсутнє і потребує врегулювання для уніфікації трактування таких термінів та подальшого приведення у відповідність до законодавства вже затверджених постдокторальних програм і надання можливостей іншим суб'єктам наукової діяльності самостійно розвивати цей напрям підтримки наукової діяльності молодих вчених.

Вдосконалення державної політики стосовно надання державної підтримки молодим вченим необхідне як щодо забезпечення її доступності для максимальної кількості цих вчених, так і стосовно розширення видів такої підтримки.

Окрім того, законопроектом розширено понятійний апарат в частині термінів «відкрита наука»; «дослідницькі дані»; «метадані»; «наукові та науково-технічні послуги»; змінюється поняття «дослідницька інфраструктура», визначаються повноваження суб'єктів дослідницької інфраструктури, конкретизуються види об'єктів дослідницької інфраструктури, визначаються процедури створення і ведення Реєстру дослідницьких інфраструктур у складі Національної електронної науково-інформаційної системи, що збільшить можливості науковців в організації та реалізації їх наукової та науково-технічної діяльності, розширить доступ до об'єктів дослідницької інфраструктури, наукових результатів та науково-технічної інформації з можливістю їх багаторазового використання, сприятиме поглибленню співпраці українських вчених між собою та з їх закордонними партнерами тощо.

Міністр освіти і науки України

Оксен ЛІСОВИЙ